

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 183/06-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. augusta 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla a zo sudcov Jána Auxta a Jána Lubyho v konaní o sťažnosti J. O. a Ing. A. O., obaja bytom I., zastúpených advokátom JUDr. P. O., B., ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 117/98, za účasti Okresného súdu Bratislava III, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. O. a Ing. A. O. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 117/98 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 117/98 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. J. O. a Ing. A. O. priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré im je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je p o v i n n ý uhradiť J. O. a Ing. A. O. trovy právneho zastúpenia v sume 9 064 Sk (slovom deväťtisícšesťdesiatštyri slovenských korún) na účet ich právneho zástupcu JUDr. P. O., B., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 183/06 z 31. mája 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. O. (ďalej aj „sťažovateľka“) a Ing. A. O. (obaja ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 117/98.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali 24. marca 1998 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti dohody o výmene bytov, kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena.

Sťažovatelia uviedli, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie vo veci právoplatne skončené.

V sťažnosti sa sťažovatelia domáhali, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a súčasne žiadali, aby im ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie každému v sume 320 000 Sk.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3456/2006 doručeným ústavnému súdu 21. júla 2006, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Vzhľadom na charakter sporu sa jedná o vec skutkovo a právne zložitú, na dĺžku konania mal vplyv i postup účastníkov konania, keď viaceré termíny pojednávania bolo nútené odročovať z dôvodu neprítomnosti najmä odporcov, kde súd ukladal i poriadkové pokuty za neúčast' na pojednávaniach. Na dĺžku konania malo vplyv i menenie návrhu, najmä rozširovanie návrhu zo strany navrhovateľov o odporcu v IV. rade, následné späťvzatie návrhu, rovnako ako rozšírenie návrhu na zaplatenie sumy 2 mil. 700 tisíc Sk a následné späťvzatie návrhu v tejto časti.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 117/98 ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania:

- 24. marca 1998 bola okresnému súdu doručená žaloba, ktorou sa sťažovatelia domáhali vyslovenia neplatnosti dohody o výmene bytov, kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena,

- okresný súd podaniami z 25. mája 1998 a 26. mája 1998 vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe,
- 20. januára 1999 okresný súd nariadil pojednávanie na 24. marec 1999,
- okresný súd pojednávanie uskutočnené 24. marca 1999 odročil na 12. máj 1999,
- okresný súd pojednávanie uskutočnené 12. mája 1999 odročil na neurčito za účelom doručenia uznesenia o pripustení vstupu žalovaného v 4. rade do konania a rozhodnutia o návrhu na predbežné opatrenie,
- okresný súd vyhotovil uznesenie z 12. mája 1999 o pripustení vstupu žalovaného v 4. rade do konania a uznesenie z 9. júna 1999 o nariadení predbežného opatrenia, ktoré následne doručoval účastníkom konania,
- 9. júna 1999 okresný súd vyzval sťažovateľov na úhradu súdneho poplatku za rozšírenie návrhu,
- 30. augusta 1999 okresný súd nariadil termín pojednávania na 27. október 1999,
- pojednávanie uskutočnené 27. októbra 1999 okresný súd odročil za účelom vypočutia účastníkov konania a pripojenia súvisiacich spisov,
- na základe výzvy okresného súdu z 27. októbra 1999 sťažovatelia uhradili súdny poplatok za rozšírenie žalobného návrhu,
- pojednávanie uskutočnené 19. januára 2000 okresný súd odročil na 28. február 2000 za účelom doplnenia dokazovania,
- pojednávanie uskutočnené 28. februára 2000 okresný súd odročil na 17. apríl 2000 za účelom doplnenia dokazovania,
- pojednávanie uskutočnené 17. apríla 2000 okresný súd odročil na 14. jún 2000 za účelom doplnenia dokazovania,
- pojednávanie 14. júna 2000 sa neuskutočnilo z dôvodu neúčasti účastníkov konania, sťažovatelia sa faxovým podaním ospravedlnili a žiadali o odročenie termínu pojednávania; žalovaní sa pojednávania nezúčastnili bez ospravedlnenia,
- 20. septembra 2000 boli okresnému súdu doručené dve podania sťažovateľov „*Žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov*“ a „*Vyjadrenie a zmena žalobného návrhu*“,
- pojednávanie uskutočnené 2. októbra 2000 okresný súd odročil na 4. december 2000 za účelom doplnenia dokazovania,

- pojednávanie uskutočnené 4. decembra 2000 okresný súd odročil na 21. február 2001 z dôvodu neprítomnosti žalovaného v 4. rade,
- pojednávanie uskutočnené 21. februára 2001 okresný súd odročil na 11. apríl 2001 z dôvodu neprítomnosti žalovaných v 1. a 4. rade,
- pojednávanie uskutočnené 11. apríla 2001 okresný súd odročil na 11. jún 2001 s tým, že opätovne bude volaný žalovaný v 4. rade,
- pojednávanie uskutočnené 11. júna 2001 okresný súd odročil na 19. september 2001 z dôvodu neprítomnosti žalovaných v 2., 3. a 4. rade a ich právnych zástupcov s tým, že žalovanému v 4. rade uložil poriadkovú pokutu a pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty opätovne predvolal právnych zástupcov sťažovateľov a žalovaných v 2., 3. a 4. rade,
- 18. júla 2001 bolo okresnému súdu doručené *„Čiastočné späťvzatie návrhu“* sťažovateľov, ktorým mu oznamujú, že berú svoj návrh späť *„v časti určenia neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti uzavretej medzi odporkyňou v prvom rade a odporcom v štvrtom rade“*,
- pojednávanie uskutočnené 19. septembra 2001 okresný súd odročil na 28. november 2001 *„za účelom vyžiadania súhlasu zo strany odporcu v 4. rade so späťvzatím návrhu“*,
- podpredseda okresného súdu prípismi z 21. decembra 2001 oznámil sťažovateľom, že *„sudca koná vo veci riadne a bez prietáhov“*,
- uznesením zo 16. apríla 2002 okresný súd konanie voči žalovanému v 4. rade zastavil,
- uznesením z 5. augusta 2002 okresný súd nepriznal sťažovateľom oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 30. augusta 2002 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľov proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov,
- 6. septembra 2002 bol spis predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“),
- 1. apríla 2003 bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu, ktorým *„odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa“* potvrdil,
- opatrením predsedu okresného súdu z 15. apríla 2003 bol spis pridelený novému zákonnému sudcovi,

- 19. novembra 2003 dal konajúci sudca pokyn kancelárii, aby doručila uznesenie krajského súdu právnenému zástupcovi sťažovateľov, ktorým bolo potvrdené nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov,

- 24. februára 2004 dal konajúci sudca pokyn kancelárii na overenie, či bol súdny poplatok uhradený a v negatívnom prípade aby sťažovatelia boli opätovne vyzvaní na jeho zaplatenie,

- uznesením z 5. mája 2004 okresný súd opätovne vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku,

- podaním doručeným okresnému súdu 26. októbra 2004 žalovaná v 1. rade poukázala na právoplatný rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5 C 407/01 týkajúci sa vrátenia daru vo výške 2,7 mil. Sk, ktorým bolo podľa jej názoru rozhodnuté o časti nároku, ktorého sa sťažovatelia domáhajú v napadnutom konaní, ďalej poukázala aj na to, že ani v tomto konaní sťažovatelia neboli oslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok,

- 9. decembra 2004 bolo okresnému súdu doručené čiastočné späťvzatie žaloby sťažovateľov „v časti výroku o povinnosti žalovaných v II. a III. rade zaplatiť žalobcom 2.700.000,- Sk“;

- k podaniu doručenému okresnému súdu 3. apríla 2006 žalovaná v 1. rade priložila fotokópiu „Dohody o ukončení platnosti zmluvy o zriadení vecného bremena“, z ktorej vyplýva, že touto dohodou sa končí platnosť a účinnosť zmluvy o zriadení vecného bremena bývania a užívania nehnuteľnosti z 23. septembra 1996 uzavretej v prospech sťažovateľky,

- s poukazom na uvedenú dohodu vyzval okresný súd 21. apríla 2006 právneho zástupcu sťažovateľov, aby v lehote 30 dní oznámil, či sťažovatelia aj naďalej trvajú na podanom návrhu alebo ho berú späť,

- okresný súd listom z 27. apríla 2006 vyzval právnych zástupcov žalovaných v 1., 2. a 3. rade, aby sa v lehote 10 dní vyjadrili k návrhu sťažovateľov na čiastočné späťvzatie žaloby, ktorý bol okresnému súdu doručený 9. decembra 2004.

Z vyjadrenia predsedu okresného súdu k sťažnosti zo 14. júla 2006 vyplýva, že 19. júna 2006 okresný súd zastavil konanie v časti týkajúcej sa sumy 2 700 000 Sk, pričom okresný súd nariadil aj termín pojednávania vo veci na 27. september 2006.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“.

Sťažovatelia zároveň namietali aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Vyhodnocujúc postup okresného súdu podľa prvého z uvedených kritérií, sa ústavný súd nestotožnil s názorom okresného súdu, že v okolnostiach veci ide o skutkovo a právne zložitý spor. Zastáva názor, že v danom prípade ide o bežnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, pričom podklad pre rozhodnutie tvorí súdnou praxou ustálená a používaná právna úprava a existuje aj dostatok na vec sa vzťahujúcej stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov. Je pravdou, že sťažovatelia sa v konaní vedenom okresným súdom domáhali vyslovenia neplatnosti troch zmlúv, no tieto zmluvy, resp. dohody vzájomne súvisia a navyše táto okolnosť nemala významný vplyv na dĺžku a priebeh napadnutého konania.

2. Pri posudzovaní správania sťažovateľov v konaní o predmetnej veci ústavný súd poukazuje na pomerne vysokú aktivitu sťažovateľov pri uplatňovaní ich oprávnení daných

procesnými predpismi, ktorá nebola vždy úspešná (nevyhovenie odvolaniu v súvislosti so zamietnutím žiadosti o odpustenie povinnosti zaplatiť súdny poplatok), čo prispelo k spomaleniu priebehu konania. Obdobne k predĺženiu konania došlo aj v súvislosti so zmenami a s čiastočnými späťvzatiami návrhov zo strany sťažovateľov, ktorými sa okresný súd musel zaoberať. Na tieto skutočnosti poukázal vo svojom vyjadrení zo 14. júla 2006 aj okresný súd.

V súvislosti s procesnými úkonmi účastníkov konania ústavný súd už vyslovil, že „využitie možností daných sťažovateľovi Občianskym súdnym poriadkom na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje súd predĺženie konania, ale nemožno ho kvalifikovať ako postup súdu, ktorého dôsledkom sú zbytočné priesťahy“. V inej judikatúre ústavný súd už vyslovil, že „dĺžku konania, ktorá je dôsledkom úkonov jeho účastníkov alebo ich nečinnosti, nemožno považovať za dôvod na vyslovenie zbytočných priesťahov v prípade, keď súd o procesných návrhoch sťažovateľov konal a rozhodoval bez zbytočných priesťahov. Vyhodnotiac správanie sťažovateľov v doterajšom priebehu konania ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľov čiastočne (len v malej miere) prispelo k predĺženiu doterajšieho priebehu konania vo veci samej, čo ústavný súd zohľadnil pri ustálení výšky finančného zadost'učinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priesťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu.

Okresný súd v prevažnej časti napadnutého konania konal plynulo a väčšinu pojednávaní odročil, resp. sa nekonali z dôvodu ospravedlnenej neúčasti účastníkov, no v priebehu konania sa vyskytli aj obdobia nečinnosti, ktoré idú na ťarchu okresného súdu. Ide o obdobia:

- od mája 1998, keď bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaných k žalobe, do nariadenia prvého pojednávania vo veci určeného na 24. marec 1999,
- od 1 apríla 2003, keď bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie o nepriznaní oslobodenia od súdnych

poplatkov sťažovateľom, do 19. novembra 2003, keď dal sudca pokyn kancelárii na jeho doručenie účastníkom,

- od 5. mája 2004, keď okresný súd uznesením vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za rozšírenie návrhu, do 21. apríla 2006 (t. j. takmer 2 roky), keď okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov, aby sa v 30-dňovej lehote vyjadril, či sťažovatelia trvajú na svojom návrhu alebo ho berú späť.

Ústavný súd poznamenáva, že v poslednom z uvedených období bol preskúmaný spis pripojený od 15. mája 2004 do 30. júla 2004 k inému súvisiacemu spisu okresného súdu a na niekoľko dní bol aj zapožičaný krajskému súdu v súvislosti s pojednávaním v inej súvisiacej veci.

Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností a okolností ústavný súd akceptoval dobu nečinnosti okresného súdu uvedenú vo vyjadrení sťažovateľov k stanovisku predsedu okresného súdu iba čiastočne, pričom podľa zistení ústavného súdu doterajšia doba nečinnosti v napadnutom konaní, ktorú možno pripísať na ťarchu okresného súdu, predstavuje viac ako 2 a pol roka.

Ústavný súd v súvislosti s hodnotením podielu okresného súdu na zbytočných prietťahoch v konaní poukazuje aj na to, že napadnuté konanie nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 8 rokoch od jeho začatia, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 117/98 došlo k zbytočným prietťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú sťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia každému v sume 320 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti: *„Niekoľkoročnými prietahmi v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 9 C 117/98 bola sťažovateľom spôsobená značná právna neistota. Táto sa prejavuje predovšetkým v tom, že hoci sťažovatelia predložili okresnému súdu všetky im dostupné dôkazy preukazujúce ich žalobný návrh, ktorým sa dožadovali napravenia veľmi hrubého porušenia práva zo strany dcéry sťažovateľky v I. rade, okresný súd vo veci nielenže v primeranom čase nerozhodol, ale v uvedenej veci ani nekonal. Na základe uvedeného musia sťažovatelia trpieť užívanie svojho majetku osobou, ktorá sa stala jej vlastníkom protiprávne a so svojím majetkom tak nemôžu slobodne nakladať, pričom vzhľadom na časový odstup je zrejmé, že im nekonaním okresného súdu bola spôsobená škoda, ktorá však nie je predmetom tejto sťažnosti.“*

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 9 C 117/98, ktorá predstavuje takmer 8 a pol roka, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, najmä podiel sťažovateľov na spomalení konania, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 40 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. P. O.. Sťažovatelia požadovali úhradu trov konania spolu v sume 9 064 Sk.

Ústavný súd pri určení výšky náhrady trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2005, ktorá bola 16 381 Sk, a z toho, že za jeden úkon vykonaný v roku 2006 patrí odmena sťažovateľom každému v sume 2 730 Sk. Základná sadzba tarifnej odmeny bola však znížená o 20 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“. Spolu s režijným paušálom k tomuto úkonu v sume 164 Sk v prípade dvoch sťažovateľov predstavuje táto náhrada trov za jeden úkon vykonaný v roku 2006 sumu 2 348 Sk. Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) patrí obom sťažovateľom za dva úkony právnej služby náhrada trov konania za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné podanie na súd) vykonané v roku 2006 v celkovej sume 9 392 Sk. Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov konania

9 064 Sk je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky a neodporuje jej. Preto ústavný súd priznal úhradu trov konania vo výške uplatnenej v sťažnosti.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006